

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

30. června 2020

Možnosti podpory politik sociálního a dostupného bydlení na krajské úrovni

Spolupráce v rámci projektu „Agentura pro sociální začleňování jako inovační aktér politiky sociálního začleňování“

Prezentující: Roman Matoušek, Anna Kunová

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

Struktura prezentace

1. Představení projektu
2. Návaznost na dosavadní informace o sociálním bydlení
3. Potřeby a ambice členů krajské platformy - diskuze
4. Další postup

Představení projektu

- Agentura pro sociální začleňování jako inovační aktér politiky sociálního začleňování
- Číslo projektu: CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_018/0006191 Výzva OPZ 018 „Projekty veřejné správy zaměřené na inovace v tematických oblastech OPZ“
- Realizace projektu 1.1. 2020 – 31.12. 2020
- Příjemce: Ministerstvo pro místní rozvoj
- Partner s finanční účastí: Sdružení místních samospráv (systém AGIS)
- Partneři projektu: Královehradecký, Liberecký, Olomoucký kraj a město Chomutov

Na co projekt reaguje?

- Dlouhodobě diskutovaná nízká efektivita řešení otázky sociálně vyloučených lokalit, resp. sociálního vyloučení
- Nedostupnost a/nebo nevyužívání (statistických, administrativních) dat o situaci a trendech změn
- Omezené kapacity pro analytickou a strategickou práci obecně
- Neřešení nebo nevhodnému řešení problémů sociálního vyloučení a souvisejících oblastí

Smysl a cíle projektu

- Propojit realizátory politik (kraje, obce) s analytickými a strategickými kapacitami
- Podporovat politiky založené na důkazech (datech, analýzách,...) v tématech sociálního začleňování
- Navrhnout a uvést do praxe nové nástroje, politiky...
- Intenzivní využívání meziresortní spolupráce a sdílení dat
- Vytvoření sítě aktérů využívajících data a analýzy při řešení problémů sociálního vyloučení

Co konkrétně projekt zajistí?

- Síť aktérů navrhujících politiky s využitím dat
 - Zhruba dvě až tři setkání ročně s dalšími partnery projektu
 - Prostor pro sdílení zkušeností
- Podpora kapacit partnerů
 - Vzdělávání
 - Workshopy, školení
 - Zahraniční exkurze do institucí řešících podobné problémy a pracující s daty

Co konkrétně projekt zajistí?

- Analýzy kvantitativních dat
 - Ekvivalent 1,5 úvazku kvantitativních analytiků
 - Statistická a administrativní data (MPSV, MŠMT,...)
 - Dílčí analýzy podle aktuálních potřeb, řešení dílčích otázek
 - Dlouhodobější analýzy pro potřeby větších zpráv
 - Průběžně po celou realizaci projektu
- Analýzy kvalitativních dat
 - Ekvivalent 1,5 úvazku kvalitativních analytiků
 - Primární rozhovory pro analýzu problémů v oblastech, kde nejsou k dispozici kvantitativní data
 - Sekundární analýza již provedených rozhovorů ve výzkumech Agentury

Co konkrétně projekt zajistí?

- Návrh politik založených na datech
 - Ekvivalent 2,5 úvazku expertů na tvorbu politik
 - Návrh řešení, která budou v praxi realizovatelná
 - Syntéza výsledků analýz a možností partnerů - legislativního rámce, kapacit, rozpočtů, politické prosaditelnosti...
- Diseminace
 - Prezentace výsledků (konference, PR aktivity)
 - Rozšiřování sítě partnerů o další instituce
- Evaluace
 - Zejména procesní, zpětná vazba pro realizaci projektu
 - Identifikace faktorů, které podporují/brání rozšiřování politik založených na důkazech

Další kroky

- Návaznost na dosavadní zapojení Agentury do činnosti platformy dostupného bydlení
- Aktuálně probíhá obsazování projektového týmu
- Od září další aktivity
- zjišťování potřeb aktérů v KHK – témata vzdělávání, školení, workshopů, zahraničních exkurzí
- analýzy dat podle společně identifikovaných potřeb
- příprava návrhů opatření/politik/aktivit v oblasti sociálního a dostupného bydlení
- následně podpora při zavádění změn do praxe

Data pro politiky sociálního a dostupného bydlení

- Dílčí vstupy převážně již prezentované na předchozích jednáních
- Vymezení cílové skupiny pro sociální bydlení
- Nástroje řešení v sociálním bydlení
 - Kontaktní místo pro bydlení
 - Dávka MOP na úhradu jistoty/kauce při uzavření nájemní smlouvy k bytu
- Náklady spojené s bezdomovectvím a vyloučením z bydlení

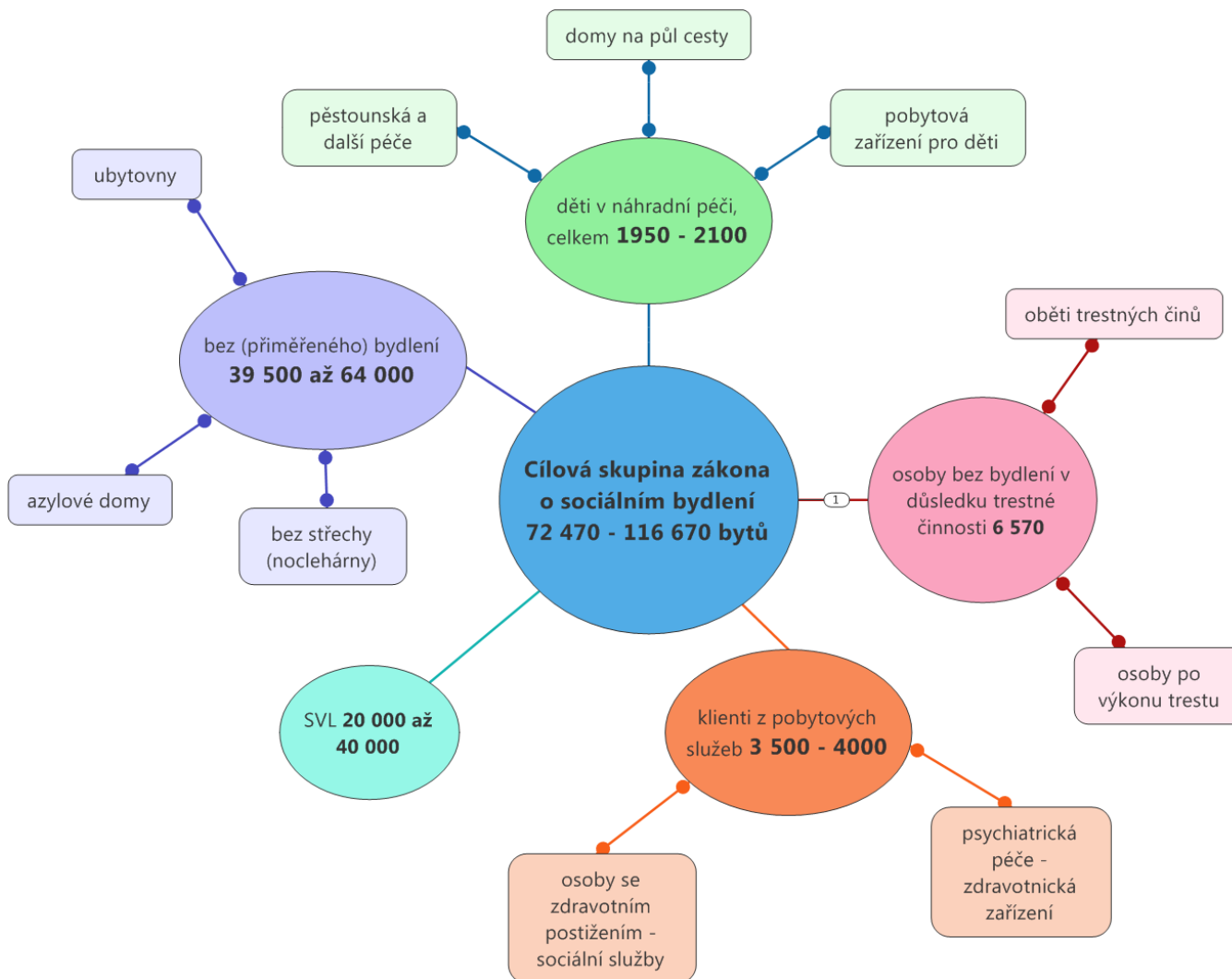
Vymezení cílové skupiny sociálního bydlení

- Evropská typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení
- Čtyři základní kategorie, které jsou dále operacionalizované
 - Bez střechy
 - Bez bytu
 - Nevhodné bydlení
 - Nejisté bydlení
- Dynamika situace – přechod osob mezi různými kategoriemi bezdomovectví a vyloučení z bydlení
- Stav (počet osob v bytové nouzi) vs. proces (počet osob v daném čase, kteří hledají bydlení)
- Nesoulad typologie a dostupných administrativních dat

Vymezení cílové skupiny sociálního bydlení

Vymezení cílové skupiny sociálního bydlení: možnosti rozšíření

- Aktualizace odhadu z národní úrovně pro Královehradecký kraj
 - Administrativní data
 - Doplnkové rozhovory s aktéry
- Politické rozhodnutí – jaké situace sledovat, vyhodnocovat a hledat řešení
 - Odhady nejistého nebo nevhodného bydlení (méně zmapované)
- Specifikace odhadů pro menší územní jednotky
 - ORP (např. Zpráva o vyloučení z bydlení – Lumos a PSB)
 - Vybrané obce?

Kontaktní místo pro bydlení

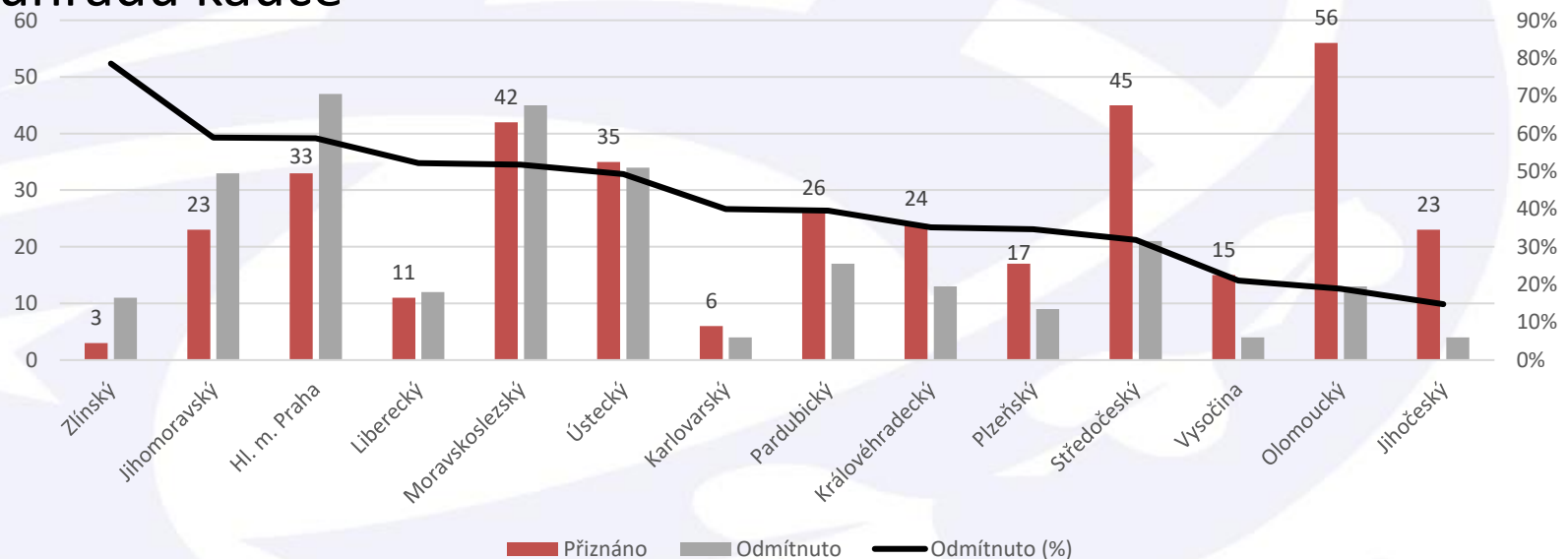
- Různé kategorie bezdomovectví, problémy a zdroje domácností – různé nástroje řešení bytové nouze
- Kontaktní centrum bydlení – první kontakt některých obcí s domácností řešící problémy v bydlení
- Základní vyhodnocení situace a návrh nejvhodnějších řešení
 - Poradenství/pomoc s hledáním bytu na trhu
 - Právní poradenství, pomoc s jednáním s pronajímatelem
 - Žádost o příspěvek na bydlení nebo jinou sociální dávku
 - Sociální práce řešící další problémy, dluhové poradenství
 - Zařazení do seznamu žadatelů o městský byt
 -

Úspěšnost dávky MOP na úhradu kauce/jistoty při uzavření nájemní smlouvy k bytu

- Od roku 2015 může Úřad práce poskytovat dávku mimořádné okamžité pomoci domácnosti, která se z ubytovny/azylového domu stěhuje do standardního bytu a nemá prostředky na úhradu kauce

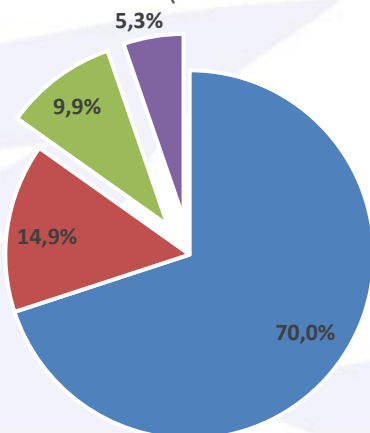

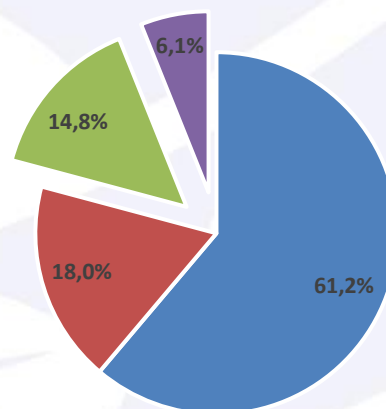
Úspěšnost dávky MOP na úhradu kauce/jistoty při uzavření nájemní smlouvy k bytu

- Úspěšnost podpory – dlouhodobé udržení si bydlení
- Vyhodnocení po 12 měsících (ASZ 2018) – více než 80 % domácností bydlí v bytě
- Stabilní situace v druhém roce – vysoká úspěšnost i po 24 měsících – bydlí zhruba 75 % domácností

Po 12 měsících (1232 domácností)

Po 24 měsících (806 domácností)

Náklady spojené s bezdomovectvím a vyloučením z bydlení

- Bezdomovectví dopadá na rozpočty státu, krajů, obcí, zdravotních pojišťoven - v různých rozpočtových kapitolách
- Okamžité náklady vyvolané bezdomovectvím – chybějící příjmy a vyvolané výdaje
 - Jednoznačné (např. nouzová pomoc pro osoby bez střechy)
 - „Neefektivní“ využití kapacit (např. hašení požáru po vypalování kabelů nebo zdravotních komplikací – hasiči/lékaři by dělali něco jiného)
 - Ušlé daně a odvody
- Dlouhodobé ztráty z důvodu nevyužití potenciálu (špatné bydlení – nízké vzdělání - reprodukce chudoby a sociálního vyloučení)
- Zhruba 1000 osob ročně v bezdomovectví z důvodu dětských dluhů nebo neplacení výživného – náklady asi 250 mil. Kč

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Diskuze

- Očekávání, potřeby a ambice v oblasti sociálního a dostupného bydlení

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Další postup

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování